



بنام خدا
دفتر مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

نیمسال تحصیلی اول: 1400

نام درس:	تعداد واحد / ساعت :	کد درس : 18	نوع درس (نظری / عملی): نظری	ساعت درس:
پرستاری سلامت فرد و خانواده	1/5			
رشته تحصیلی: پرستاری	مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی	محل برگزاری:	مدرس:	

مقدمه (شرح درس) :

این درس تجارب یادگیری در زمینه بررسی، شناخت و تشخیص مسائل و مشکلات سلامت خانواده و روشهای حل آن را فراهم می سازد

هدف کلی درس:

اساس سلامت جامعه ، توجه به سلامت خانواده به عنوان مهمترین نهاد اجتماعی است . این درس به مفهوم خانواده و انواع آن ، خانواده از دیدگاه اسلام ، مراحل تکاملی خانواده و وظائف خانواده در هر یک از مراحل ، ساختار ، نقش ، ارتباط عملکرد خانواده ، بحران در خانواده و روشهای تطابق با آن ، سوء رفتار در خانواده و خانواده های آسیب پذیر با انجام بازدید از منزل و به کارگیری فرآیند پرستاری می پردازد



بنام خدا
دفتر مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

شماره جلسه	رتب	اهداف ویژه (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری ^۲	زمان (دقیقه)	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی	نحوه ^۳ ارزشیابی و درصد آن
1	جلسه 1	مفهوم خانواده، تعاریف خانواده، انواع خانواده	<ul style="list-style-type: none"> اهمیت خانواده را توضیح دهد. اهداف اساسی خانواده را تعیین نماید. دلایل کار پرستار با خانواده را توضیح دهد. تعاریف خانواده از دیدگاه‌های مختلف را شرح دهد. خصوصیات خانواده را ذکر نماید. انواع خانواده را از دیدگاه‌های مختلف تقسیم‌بندی کند. ویژگی‌های انواع مختلف خانواده را توصیف نماید. روندهای جمعیت‌شناختی خانواده را توصیف کند. سلامت خانواده را تعریف کند و ویژگیهای خانواده سالم را شرح دهد. 	شناختی	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	90	کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	10%
2	جلسه 2	دیدگاه اسلام نسبت به خانواده و مشاوره قبل از	<ul style="list-style-type: none"> فواید ازدواج را از نظر اسلام بیان کند. اهداف ازدواج از دیدگاه اسلام را توضیح دهد. معیارهای گزینش همسر را شرح دهد. 	شناختی	سخرانی پرسش و		کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در	

¹ شناختی (آگاهی، درک تجزیه و تحلیل، ترکیب و کاربرد) و عاطفی (دریافت، پاسخ دادن، ارزش گذاری، سازمان دهی ارزشها و متبلور ساختن ارزشها) و روانی - حرکتی (مشاهده، تقلید، مستقل اجرا کردن، دقت همراه با سرعت، با هماهنگی انجام دادن و عادی شدن)

² روش یاددهی - یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

³ آزمون‌ها بر اساس اهداف می‌توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله ای یا تکوینی (در فرآیند تدریس با هدف شناسایی قوت و نقاط ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (در پایان دوره با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان برگزار می‌شود)



بنام خدا
دفتر مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

10%	کلاس پاسخ به سوالات			پاسخ بحث گروهی		<ul style="list-style-type: none">- وظایف هرکدام از اعضای خانواده را نسبت به دیگران بیان نماید.- اهمیت مشاوره ژنتیک را توضیح دهد.- نقش پرستار بهداشت را در مشاوره ژنتیک توضیح دهد.	ازدواج با تاکید بر مشاوره ژنتیکی		
10%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید		سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	<ul style="list-style-type: none">- مراحل زندگی خانواده هسته‌ای را نام ببرد.- وظایف تکاملی خانواده را در هر یک از مراحل توضیح دهد.- نقش پرستار در هر یک از مراحل تکاملی را شرح دهد.- تئوری تکاملی خانواده را نقد کند.- معیارهای تعیین دوره‌های تکاملی را مشخص کند. درستی تجزیه و تحلیل کند تأثیر فرهنگ بر بهداشت را بیان کند	مراحل تکامل خانواده	جلسه 3	3
10%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید			شناختی	<ul style="list-style-type: none">- ابعاد ساختار خانواده را نام برده و هر یک را توضیح دهد.- منظور از نقش و واژه‌های مربوط به آن را بیان نماید.- نقشهای رسمی و غیررسمی اعضای خانواده را توضیح دهد.- الگوهای ارتباطی موثر و غیرموثر در خانواده را مقایسه کند.	ساختار نقش، قدرت، ارزش و الگوهای ارتباطی در خانواده	جلسه 4	4



بنام خدا
دفتر مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

						<ul style="list-style-type: none">- اصول ارتباطی را توضیح دهد.- دو ویژگی الگوی ارتباطی موثر و غیرموثر در خانواده را نام ببرد.- دو ویژگی فرستنده و گیرنده موثر و غیرموثر را نام ببرد.- آپگار خانواده را توضیح دهد.			
5	جلسه 5	کاربرد فرآیند پرستاری در بررسی سلامت خانواده	<ul style="list-style-type: none">- کاربرد فرآیند پرستاری در کاهش مخاطرات سلامتی خانواده و ارتقای سلامت خانواده را توضیح دهد.- مراحل مختلف فرآیند پرستاری بر اساس رویکرد OPT را شرح دهد.- تشابهات و تفاوت‌های 4 دیدگاه پرستاری خانواده را مقایسه کند.- تشابهات و تفاوت‌های دو مدل و رویکرد متفاوت قابل استفاده در بررسی خانواده را مقایسه کند.- تاثیر ژنوگرام و اکومپ در بررسی خانواده را بطور خلاصه شرح دهد.	شناختی	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی		کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	10%
امتحان میان ترم									
6	جلسه 6	اصول بازدید منزل	<ul style="list-style-type: none">- بازدید منزل را تعریف کند.- مراحل بازدید منزل را ذکر کند.- روشهای آمادگی قبل از بازدید منزل و جزئیات آن را شرح دهد.	شناختی	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی		کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	5%



بنام خدا
دفتر مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

						نحوه گزارش نویسی و اهمیت آن و موارد مهم در نوشتن گزارش را بیان کند.			
10%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید		سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	<ul style="list-style-type: none">- بحران در خانواده را تعریف نموده و تاثیر آن را بر فرد و خانواده بیان نماید.- انواع مراحل و واکنش در مقابل بحران را ذکر کند.- تاثیر بحران بر خانواده را با توجه به مراحل تکاملی آن توضیح دهد.- عوامل موثر بر پیامدهای تنش و بحران را تعیین کند- مکانیسمهای سازشی یا استراتژی تطابق خانواده را تشخیص دهد.	بحران در خانواده و روشهای تطابق با آن	جلسه 7	7
5%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید		سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	<ul style="list-style-type: none">- معلولیت را تعریف کند.- علل معلولیت را تعیین نماید.- اصطلاحات مرتبط با معلولیت توسط سازمان جهانی بهداشت را توضیح دهد.- خصوصیات معلولیت را ذکر نماید.- انواع عقب ماندگی ذهنی را شرح دهد.- پیشگیری از معلولیت را طبقه بندی نموده و در مورد هر یک توضیح دهد.- مفهوم باز توانی را شرح دهد.	خانواده های آسیب پذیر (معلولیت در خانواده)	جلسه 8	8
	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید		سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	<ul style="list-style-type: none">- بین اصطلاحات مصرف مواد، سوء مصرف، وابستگی و اعتیاد تمایز قائل شود.- نگرشهای فردی در مورد معضلات مصرف الکل، تنباکو و سایر داروها را تجزیه و تحلیل کند.	خانواده های آسیب پذیر (اعتیاد در خانواده)	جلسه 9	9



بنام خدا
دفتر مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

10%					<ul style="list-style-type: none">- تفاوت بین طبقه‌بندی‌های عمده داروهای روانگردان را بررسی کند.- فرآیند اعتیاد را توضیح دهد.- تئوریهای اعتیاد را تفسیر کند.- عوامل موثر بر اعتیاد در سطح فردی، خانوادگی و جامعه را تعیین کند.- نقش پرستار در پیشگیری اولیه، ثانویه و ثالثیه از معضلات مصرف مواد در سطح فردی و خانوادگی را توضیح دهد.- عوامل محیطی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی که مساله بی‌خانمانی را تحت تاثیر قرار می‌دهند، توصیف کند.			
5%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید		شناختی	<ul style="list-style-type: none">- مفهوم جمعیت‌های آسیب‌پذیر را تعریف کند.- عوامل متعدد فردی و اجتماعی موثر بر آسیب‌پذیری را بررسی کند.- طلاق را تعریف نموده و تاثیر آن بر اعضای خانواده را تعیین کند.- وضعیت طلاق را در ایران مشخص نماید.- مراحل طلاق و وظایف تکاملی زوجین را در این مراحل ذکر کند.- وظایف تکاملی خانواده پس از طلاق را بیان کند	خانواده‌های آسیب‌پذیر (طلاق)	جلسه 10	10



بنام خدا
دفتر مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

5%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید		سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	- مشخصات و مشکلات خانواده تک سرپرست را توضیح دهد.	خانواده‌های آسیب پذیر (فقر، تک سرپرست، بیماری مزمن)	جلسه 11	11
						- عمده ترین مشکلات خانواده‌های فقیر و جوامع در حال توسعه را بیان کند.			
10%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید		سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	- بیماری مزمن و تاثیر آن بر خانواده را توضیح دهد.	خشونت در خانواده	جلسه 12	12
						- خشونت را تعریف کند.			
						- نظریه‌های موجود در مورد خشونت را توضیح دهد.			
						- در مورد سوءرفتار جنسی؛ عوامل و اثرات آن اظهار نظر کند.			
						- سوءرفتار با کودک را شرح دهد.			
						- مداخلات پرستار در زمینه سوءرفتار با کودک را توضیح دهد.			
						- سوءرفتار با سالمندان را شرح دهد.			

امتحان پایان ترم



بنام خدا
دفتر مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

منابع درسی مورد استفاده :

منابع کلی :

Stanhope, M. Lancaster J. Community & public health nursing. St Louis: Mosbey: 2012.

1. ایلدرآبادی اسحاق. درسنامه پرستاری بهداشت جامعه 1، 2، 3، نشر جامعه‌نگر، تهران، 1388.
2. حسینی وحیده و همکاران. پرستاری بهداشت جامعه 1. نشر جامعه‌نگر، تهران، 1388.
3. حاتمی حسین و همکاران. کتاب جامع بهداشت عمومی، انتشارات ارجمند، تهران 1385.

منابع اصلی :

1) Elizabeth T. Anderson, Judith M. Mcfarlane. Communiyu As Client: Application of the nursing process, last ed

- جدید میلانی، مریم ارشدی، فرخ سهیل. اسدی نوقابی، احمد علی. پرستاری بهداشت جامعه 1 و 2 و 3. تهران: نشر اندیشه رفیع

نحوه ارزشیابی (همراه با سهم هر آیتم):

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
1	پاسخ و پرسش هر جلسه	5	1
2	کنفرانس و پژوهش	10	2
3	ترجمه	5	1
4	آزمون تکوینی (میان ترم)	30	6
5	آزمون تراکمی (پایان ترم)	50	10
6	جمع	100	20

نام و نام خانوادگی و امضاء استاد: